

Kamerik Teylingens NNN – gebied.

Geachte gemeenteraad en aanwezigen,

Allereerst wil ik de gemeenteraad van onze gemeente Woerden hartelijk bedanken dat zij ons in de gelegenheid stelt om in te spreken op deze Politieke Avond, waarin o.a. het bestemmingsplan 'Natuurherstel Kamerik Teylingen' op de agenda staat. De reden dat wij gebruik maken van de mogelijkheid om in te spreken is het feit dat u ons hebt geïnformeerd dat het college de gemeenteraad heeft voorgesteld het bestemmingsplan 'Natuurherstel Kamerik Teylingens' ongewijzigd vast te stellen. Hierover zijn we enorm teleurgesteld. Een jaar geleden zijn we tijdens de behandeling van dit onderwerp in grote getale naar het gemeentehuis gekomen om onze zorgen over deze plannen met u te delen. Vanuit de gemeenschap van Oud-Kamerik hebben zowel burgers als agrariërs zienswijzen ingediend, waarin zij hun bezwaren tegen dit plan hebben geformuleerd. Deze bezwaren worden nagenoeg allemaal van tafel geveegd.

Wij maken ons echter grote zorgen voor de toekomst als dit plan (ongewijzigd) door zal gaan.

Wij hebben een melkveehouderij waarbij bijna de helft van het areaal dat we beheren grenst aan de bufferzone die het stuk nat schraalland moet beschermen. In het plan is opgenomen dat een deel van de bufferzone afgeplagd zal worden. Het deel wat daarvoor is ingetekend zijn percelen die het langst in gebruik zijn geweest door ons gangbare melkveebedrijf, voordat de Provincie deze gronden aankocht. Bovendien liggen deze gronden niet eens parallel aan het stuk nat schraalland dat beschermt moet worden, maar wel het meest 'diep' in de polder richting de Kanis. Wij kunnen niet anders concluderen dan dat dit een bewuste keuze is om in de toekomst meer grip op de polder van Oud-Kamerik te krijgen in het voordeel van de (toekomstige) 'natuuropgaves' en natuurdoelen die geformuleerd zijn. Grote zorgen maken we ons over de externe werking die er hoe dan ook vanaf 2030 zal komen nu de natuurherstelwet is aangenomen afgelopen zomer in Brussel. 2030 is niet heel ver in de toekomst. Nu er stikstofgevoelige natuur wordt aangelegd in de bufferzone kan het zomaar gebeuren dat we vanaf 2030 ernstig beperkt worden in onze bedrijfsvoering door deze 'nieuwe' natuur. Op dit moment zitten we bedrijfsmatig in een overnametraject, waarbij financiering heel lastig gaat worden als banken rekening houden met de externe werking vanaf 2030. Financiële verplichtingen worden voor langere tijd aangegaan en vereisen toch een bepaalde zekerheid dat de huidige bedrijfsomvang behouden kan worden. Het vormt dan ook een regelrechte bedreiging van het voortbestaan van ons bedrijf. Dus alleen al de dreiging van externe werking heeft grote gevolgen voor ons bedrijf. Wij zijn absoluut niet tegen de natuur, maar wel tegen onrealistische plannen. Er wordt geclaimd dat het stuk schraalland al heel lang bestaat en hoort tot unieke natuur in Utrecht. Oudere bewoners in Oud-Kamerik vertellen ons echter dat de houtwal die grenst aan het schraalland deel heeft uitgemaakt van de Oud-Hollandse Waterlinie. In de vorige eeuw is deze houtwal

opgeknapt en verhoogd met grond die van het aangrenzende stuk land is afgehaald. Het is dus geen origineel nat schraalland. Door nu stukken te gaan afplaggen naast landbouwpercelen, wordt er dus doelbewust nat schraalland gecreëerd en dus stikstofgevoelige natuur in de polder geïntroduceerd. Punt is echter dat de gewenste natuur daar nooit gerealiseerd zal worden, omdat de stikstofdepositie van de omgeving al circa twee keer zo hoog is. Deze depositie is al hoger doordat het stuk in de eerste plaats pal langs een drukke N-weg ligt, deze weg zal niet zomaar afgesloten worden. Bovendien zit het gebied onder een route waarop vliegtuigen laag overvliegen om te kunnen landen op Schiphol. Verder zorgen houtopstanden op de houtwal ervoor dat er ieder jaar blad op het schraalland valt, zodat het altijd rijk zal blijven aan nutriënten. Aan de andere kant van de N-weg ligt een vuilnisbelt, waarvan bekend is dat er nog steeds verontreiniging uitzijgt naar het omringende gebied en via het oppervlaktewater ook in het natuurgebied komt.

Dan het punt van afplaggen: In Oud-Kamerik hebben we als agrariërs een samenwerkingsverband opgericht om te werken aan een toekomstbestendige polder. Dit houdt o.a. in dat we het waterpeil verhogen, waterinfiltratiesystemen aanleggen in onze polder en we zijn bezig met het voorbereiden van de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Dit alles met als doel: verbetering van de waterkwaliteit en remming van de bodemdaling. Met deze maatregelen gaan we veel CO₂ uitstoot reduceren. Onze bedrijfsvoering wordt daardoor wel kwetsbaarder, omdat de bufferwerking van wateropvang vermindert en bij veel regenval percelen minder goed beweidbaar en bewerkbaar zijn. We pakken dit toch op omdat we ons committeren aan de klimaatopgave die er vanuit het klimaatakkoord van Parijs ligt. Dan is het wel heel zuur dat aan de andere zijde in één klap, bij wijze van spreken, de som van 70 jaar CO₂ reductie die is vastgelegd in de bodem in 1 keer om zeep wordt geholpen door af te plaggen. Dit is milieutechnisch gewoon een criminele actie! Bovendien is afplaggen onomkeerbaar en wordt er een rijk bodemleven vernietigd. Daarbij komt dat er bij nat schraalland een enorme toename is van methaanuitstoot (moerasgas). 1 gram methaan uitstoot staat gelijk aan 27 gram CO₂ equivalenten.

In onze polder wordt veel gedaan aan agrarisch natuurbeheer in de vorm van o.a. weidevogelbeheer, botanische weideranden, kruidenrijk grasland, er worden zelfs complete slootplannen opgesteld. Dit zorgt voor enorm veel biodiversiteit in zowel de flora als in de fauna! Ik durf de stelling aan dat nat schraalland die mate van biodiversiteit nooit zal bereiken!

Het stuk schraalland wat er nu ligt heeft ten opzichte van het geheel van de polder een hele kleine omvang. Dan vraag ik me echt af willen we nu riskeren dat omwille van dit snippertje natuur half Kamerik op slot gaat, wat agrarische activiteiten betreft. Is dit niet het probleem in Nederland: al die kleine natura 2000 gebieden die ervoor zorgen dat alles vast komt te zitten. Willen we echt natuur wat alleen met amfibievoertuigen te beheren is? Waar de meeste soorten diersoorten (waaronder vogels) niets te zoeken hebben? Of laten we het beheer hand in hand gaan met de productie van voedsel op een natuurinclusieve wijze door agrariërs die de eigenschappen van de polder kennen?

Vanaf deze plaats wil ik mede namens alle agrariërs en burgers van Oud-Kamerik een dringend beroep op u doen als bestuurders van de gemeente Woerden om te voorkomen dat dit plan van het Natuurherstel Kamerik Teylingens op deze wijze doorgevoerd zal worden. Er is voor dit plan geen draagvlak. Niet bij de agrariërs, maar ook niet bij de burgers die in het gebied wonen.

Nogmaals wil ik benadrukken dat we zeker oog hebben voor natuurherstel. We nemen daarin ook onze verantwoordelijkheid. De provincie Utrecht is vorig jaar gestart met het project UMDL (Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw). Er wordt gewerkt met KPI's, waarbij we inzichtelijk maken hoe we scoren op duurzaamheid. Voor vanavond heb ik een boekje van de Provincie over dit onderwerp meegenomen. Het kan toch niet zo zijn dat de Provincie ons aan de ene kant ondersteunt in de ontwikkeling van de bedrijfsvoering die in balans is met de natuur en aan de andere kant de toekomst van onze bedrijven bedreigt door onrealistische natuurplannen. Op de voorkant van deze uitgave staat een foto waarop onze koeien staan afgebeeld met op de voorgrond de zeldzame moerasorchidee die groeit en bloeit in onze botanische weiderand. De foto is al een aantal jaren geleden gemaakt. Ik liet het boekje zien aan onze kinderen die herkenden direct dat het onze koeien waren.

Kan ik later alleen met behulp van een foto nog laten zien dat er ooit koeien waren in Oud-Kamerik? Koeien die op efficiënte wijze gras omzetten in melk, waarvan heerlijke zuivelproducten gemaakt worden en zo een bijdrage leveren aan de voedselproductie.

Aan u de keuze Woerden als moerasstad of Woerden als kaasstad?